

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

2147

Na temelju članka 53. stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj 94/13) ministar zaštite okoliša i prirode donosi

PRAVILNIK

O BATERIJAMA I AKUMULATORIMA I OTPADNIM BATERIJAMA I AKUMULATORIMA

Članak 1.

(1) Ovim pravilnikom se propisuju postupci i ciljevi gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, uvjeti gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, zahtjevi u pogledu odvojenog sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora, obveze vođenja evidencija i dostave izvješća, zahtjevi u pogledu baterija i akumulatora koji su proizvod, način i uvjeti označavanja baterija i akumulatora te ambalaže, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda, vrste proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada i način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada, te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

(2) Na pitanja vezana uz stavljanje na tržište baterija i akumulatora te gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima koja nisu posebno uređena ovim Pravilnikom, primjenjuju se posebni propisi kojima se uređuje gospodarenje otpadom te u odgovarajućoj mjeri drugi posebni propisi koji uređuju ta pitanja.

(3) U smislu odredbi ovog Pravilnika uvoz podrazumijeva stjecanje odnosno unos iz država članica Europske unije i uvoz na teritorij Republike Hrvatske iz trećih zemalja, za vlastite potrebe ili obavljanje trgovačke djelatnosti, u zamjenu za plaćanje ili besplatno.

(4) U smislu odredbi ovog Pravilnika izvoz podrazumijeva iznos u države članice Europske Unije i izvoz s teritorija Republike Hrvatske u treće zemlje.

Primjena zakonodavstva EU

Članak 2.

(1) Ovim Pravilnikom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.), kako je zadnji put izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima s obzirom na stavljanje na tržište prijenosnih baterija i akumulatora koji sadržavaju kadmij namijenjenih za korištenje u bežičnim električnim alatima te gumbastih ćelija s niskim sadržajem žive te o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/603/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 329, 10. 12. 2013.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/66/EZ).

Članak 3.

(1) Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve vrste baterija i akumulatora neovisno o njihovom obliku, zapremini, masi, sastavu ili načinu uporabe, pri čemu ovaj Pravilnik ne dovodi u pitanje provedbu propisa koji uređuje gospodarenje otpadnim vozilima i propisa koji uređuje gospodarenje otpadnom električnom i elektroničkom opremom.

(2) Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na baterije i akumulatore koji se koriste u:

- opremi namijenjenoj zaštititi bitnih sigurnosnih interesa Republike Hrvatske, oružju, streljivu i ratnom materijalu, osim proizvoda koji nisu namijenjeni specifično za vojnu namjenu i
- u opremi namijenjenoj za upućivanje u svemir.

Pojmovi

Članak 4.

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *Agencija* je Hrvatska agencija za okoliš i prirodu;
2. *Automobilska baterija ili akumulator* (starter) je svaka baterija ili akumulator koji se koristi za pokretanje, kretanje ili osvjetljavanje vozila;
3. *Baterija ili akumulator* je svaki izvor električne energije proizvedene izravnim pretvaranjem kemijske energije i koji se sastoji od jedne ili više primarnih baterijskih članaka (koje nisu namijenjene ponovnom punjenju) ili jedne ili više sekundarnih baterijskih članaka (koje su namijenjene ponovnom punjenju);
4. *Baterijski sklop* je bilo koji niz baterija ili akumulatora koje su međusobno povezane i/ili obuhvaćene zajedničkim vanjskim kućištem na način da čine cjelovitu jedinicu koja nije namijenjena da ju krajnji korisnik razdvaja ili otvara;
5. *Bežični električni alat* je svaki ručni uređaj koji se napaja pomoću baterije ili akumulatora i namijenjen je održavanju, gradnji ili vrtlarstvu;
6. *Fond* je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost;
7. *Gospodarski subjekt* je svaki proizvođač baterije ili akumulatora, prodavatelj baterije ili akumulatora, osoba koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom koja uključuje gospodarenje otpadnim baterijama ili akumulatorima i osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem;
8. *Gumbasta baterija* je svaka mala okrugla prijenosna baterija ili akumulator, čiji je promjer veći od visine i koja je namijenjena za posebne svrhe kao što su slušna pomagala, satovi, mala prijenosna oprema, sigurnosno napajanje i slično;
9. *Industrijska baterija ili akumulator* je svaka baterija ili akumulator koji je namijenjen isključivo za industrijsku ili profesionalnu uporabu ili za korištenje u bilo kojoj vrsti električnog vozila;
10. *Krajnji korisnik* je osoba (posjednik iz kućanstva, pravna ili fizička osoba – obrtnik) koja koristi bateriju ili akumulator sukladno njezinoj namjeni i osoba koja bateriju ili akumulator proglašava otpadom (zadnji korisnik baterije ili akumulatora);
11. *Maseni udio određene tvari* je omjer mase te tvari sadržane u određenom materijalu i mase materijala u kojem se određuje maseni udio te tvari;

12. *Naknada gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima* (u daljnjem tekstu: naknada gospodarenja) je naknada gospodarenja posebnom kategorijom otpada koju je dužan plaćati proizvođač i koja služi za financiranje troškova sustava sakupljanja i obrade otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora kojim upravlja Fond;

13. *Otpadna baterija ili akumulator* je svaka baterija ili akumulator koja je otpad;

14. *Prijenosna baterija ili akumulator* je svaka baterija, gumbasta baterija ili baterijski sklop ili akumulator koji je zapečaćen i može se prenositi u ruci, a nije ni industrijska baterija ili akumulator niti automobilska baterija ili akumulator;

15. *Proces recikliranja otpadnih baterija ili akumulatora* (u daljnjem tekstu: proces recikliranja) je prerada otpadnih materijala iz baterija i/ili akumulatora u proizvodnom procesu, u izvornu ili u drugu svrhu osim uporabe u energetske svrhu;

16. *Obrada otpadnih baterija ili akumulatora* je svako postupanje s otpadnom baterijom ili akumulatorom koja je predana u postrojenje radi razvrstavanja, pripreme za proces recikliranja ili pripreme za zbrinjavanje;

17. *Prodavatelj baterije ili akumulatora* (u daljnjem tekstu: prodavatelj) je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja u okviru svoje trgovačke djelatnosti u dobavljačkom lancu bateriju ili akumulator čini dostupnim krajnjem korisniku. Prodavatelj istovremeno može biti i proizvođač;

18. *Proizvođač baterija ili akumulatora* (u daljnjem tekstu: proizvođač) je pravna ili fizička osoba – obrtnik, koji na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi i prva je osoba koja stavlja bateriju ili akumulator, uključujući i one koje se nalaze u uređajima i vozilima, na tržište na teritoriju Republike Hrvatske, neovisno o načinu prodaje;

19. *Posjednik* je proizvođač otpadnih baterija i akumulatora ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu te vrste otpada;

20. *Serviser* je osoba koja u sklopu obavljanja svoje registrirane djelatnosti obavlja poslove održavanja i popravaka i čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpadna baterija ili akumulator;

21. *Spremnik* je spremnik propisan posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom;

22. *Stavljanje na tržište* je uvoz proizvoda na teritorij Republike Hrvatske odnosno prvo omogućavanje dostupnosti na tržištu proizvoda proizvedenih u Republici Hrvatskoj;

23. *Stopa sakupljanja* je omjer mase sakupljenih otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora u određenoj kalendarskoj godini, putem sustava kojim upravlja Fond, i prosječne mase prijenosnih baterija i akumulatora, koje su svi proizvođači prodali izravno krajnjim korisnicima ili isporučili trećim osobama radi prodaje krajnjim korisnicima u Republici Hrvatskoj, u toj i prethodne dvije kalendarske godine, izražen kao postotak;

24. *Stručna osoba* je osoba koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom za djelatnost koja uključuje gospodarenje otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom ili vozilima ili baterijama i akumulatorima te serviser uređaja, opreme ili vozila;

25. *Ugovorni sakupljač* je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom za sakupljanje otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora i ima sklopljen ugovor s Fondom o obavljanju usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora na području određenom Odlukom sukladno Zakonu;

26. *Uredba* je Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima;

27. *Uređaj* je svaki električni i elektronički uređaj i oprema propisana posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom električnom i elektroničkom opremom i koji se djelomično ili u cijelosti napaja energijom dobivenom iz baterija ili akumulatora ili koji ima sposobnost takvog napajanja;

28. *Vrste baterija ili akumulatora* su:

– prijenosne baterije i akumulatori,

- industrijske baterije i akumulatori i
- automobilske baterije i akumulatori (starteri);

29. *Zakon* je Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

Ciljevi u sustavu gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima

Članak 5.

(1) Cilj sustava gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima, čiji je sastavni dio sustav sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora, je smanjenje negativnih učinaka na okoliš kojeg uzrokuju baterije i akumulatori i s tim u vezi postupci svih gospodarskih subjekata.

(2) U svrhu ostvarenja cilja iz stavka 1. ovoga članka provode se mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima propisane u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) Cilj kojeg su dužni ispuniti proizvođači prijenosnih baterija i akumulatora, a sukladno članku 64. Zakona, je postizanje godišnje stope sakupljanja veće od 25% te od 26. rujna 2016. godine stope sakupljanja veće od 45% i to odvojenim sakupljanjem otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjilo odbacivanje i zbrinjavanje otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora u miješanom komunalnom otpadu.

(2) Proizvođač je obavezan ispuniti cilj gospodarenja otpadnim prijenosnim baterijama i akumulatorima razmjerno količini stavljenoj na tržište sukladno Uredbi.

(3) Na izračun mase prijenosnih baterija i akumulatora stavljenih na tržište u kalendarskoj godini primjenjuje se Odluka Komisije 2008/763/EZ od 29. rujna 2008. o uspostavljanju zajedničke metodologije za izračun godišnje prodaje prijenosnih baterija i akumulatora krajnjim korisnicima u skladu s Direktivom 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (priopćena pod brojem dokumenta C(2008) 5339) (Tekst značajan za EGP) (SL L 262, 1. 10. 2008.).

(4) Fond je obavezan pratiti ispunjavanje ciljeva proizvođača u svrhu ispunjavanja cilja iz stavka 1. ovoga članka.

Obveze proizvođača i prodavatelja

Članak 7.

(1) Proizvođač je dužan osigurati da je baterija i akumulator, koju stavlja na tržište, dizajnirana i proizvedena na način da je:

- uporaba opasnih tvari u bateriji i akumulatoru smanjena na najmanju moguću mjeru, poštujući ograničenja uporabe određenih opasnih tvari u Europskoj uniji propisana posebnim propisom,
- moguće rastavljanje i uporaba otpadne baterije i akumulatora kao i recikliranje sastavnih dijelova i materijala baterije i akumulatora,
- u skladu s tehničkim zahtjevima za ekološki dizajn proizvoda koji olakšava obradu otpadnih baterija i akumulatora;
- u najvećoj mogućoj mjeri uporabljen reciklirani materijal u proizvodnji baterija i akumulatora.

(2) Proizvođač ne smije specifičnošću dizajna baterije ili akumulatora ili proizvodnog postupka sprječavati ponovnu uporabu baterije ili akumulatora.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka proizvođač može specifičnošću dizajna baterije ili akumulatora ili proizvodnog postupka ograničiti ponovnu uporabu te baterije ili akumulatora kad takav dizajn ili postupak predstavljaju osobitu prednost u pogledu zaštite okoliša i/ili sigurnosnih zahtjeva prilikom korištenja baterija i

akumulatora i opreme u koju su ugrađeni.

Članak 8.

(1) Proizvođač uređaja je dužan osigurati da dizajn uređaja omogućava jednostavno izdvajanje otpadne baterije ili akumulatora iz uređaja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada dizajn uređaja ne omogućava da krajnji korisnik jednostavno izdvoji otpadnu bateriju ili akumulator iz uređaja, proizvođač uređaja je dužan osigurati da dizajn uređaja omogućava da stručna osoba jednostavno izdvoji otpadnu bateriju ili akumulator iz uređaja.

(3) Proizvođač uređaja je dužan osigurati da je uređaju, kojeg stavlja na tržište i koji sadrži ugrađenu bateriju ili akumulator, priložena uputa o načinu izdvajanja ugrađene baterije ili akumulatora iz uređaja i informacija o vrsti baterije ili akumulatora koja je ugrađena u taj uređaj.

(4) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju kada je neophodno neprekidno napajanje i nužna je trajna veza uređaja s baterijom ili akumulatorom iz razloga sigurnosti, neprekidnog rada uređaja, medicinskih zahtjeva ili iz razloga očuvanja cjelovitosti podataka.

Članak 9.

(1) Proizvođač i prodavatelj su dužni informirati krajnjeg korisnika o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima i upoznati ga s informacijama o:

- mogućim učincima koje tvari korištene u baterijama i akumulatorima imaju na okoliš i ljudsko zdravlje,
- obvezi odvojenog sakupljanja otpadnih baterija i akumulatora u cilju olakšavanja procesa recikliranja i obrade otpadnih baterija i akumulatora,
- programima sakupljanja i recikliranja,
- doprinosu krajnjih korisnika u recikliranju otpadnih baterija i akumulatora,
- značenju simbola iz Priloga II. ovoga Pravilnika i
- značenju simbola Hg, Cd i Pb iz članka 14. ovoga Pravilnika.

(2) Proizvođač je dužan snositi troškove informiranja propisane ovim člankom.

Članak 10.

(1) Prodavatelj je dužan osigurati preuzimanje otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora od krajnjeg korisnika na lokaciji prodajnog prostora u kojem prodaje prijenosne baterije ili akumulatore, bez troškova po krajnjeg korisnika i bez obveze kupnje nove prijenosne baterije ili akumulatora.

(2) Proizvođač koji stavlja na tržište industrijske baterije ili akumulatore, dužan je osigurati preuzimanje otpadnih industrijskih baterija i akumulatora od krajnjeg korisnika, neovisno o kemijskom sastavu i porijeklu te industrijske baterije ili akumulatora.

(3) Prodavatelj i proizvođač koji stavlja na tržište automobilske baterije i akumulatore, dužan je osigurati preuzimanje otpadnih automobilskih baterija i akumulatora od krajnjeg korisnika koji je posjednik iz kućanstva, bez troškova po tog krajnjeg korisnika i bez obveze kupnje nove baterije ili akumulatora.

(4) Serviser i osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osigurati preuzimanje otpadnih automobilskih baterija i akumulatora od posjednika iz kućanstva bez troškova po tog posjednika iz kućanstva.

(5) Osoba, koja je, sukladno članku 42. Zakona i ovom Pravilniku, dužna preuzeti otpadnu bateriju i akumulator, dužna je na vidnom mjestu na ulazu u prodajni prostor ili na blagajni postaviti obavijest krajnjem korisniku o mogućnosti predaje odnosno o obvezi preuzimanja otpadnih baterija ili akumulatora oznakom sadržaja